

Današnja izjava angleške vlade o ohranitvi sedanjega političnega stanja na Sredozemskem morju in o jamstvu za meje balkanskih držav:

Napad na Grčijo ali Turčijo bi pomenil napoved vojne Angliji ...

London, 13. aprila. m. Anglija in Francija sta sklenili, da bosta danes hkratu izjavili, da prevzmeta na svojo lastno jamstvo za ohranitev neodvisnosti in nedotakljivosti Grčije in Turčije. Ta zagotovila, kakor tudi splošno stališče Anglije in Francije nasproti Italiji ter sedanjemu položaju v Evropi bosta angleške in francoske vlade izrazili v mnogo ostriji obliki, kakor pa je bilo pričakovati z ozirom na vesti o naporih enega dela angleške vlade, da bi Anglija nasproti Italiji zavzela pomirjevalno stališče. Do spremenjenega sklepa angleške in francoske vlade je prišlo sinoči potem, ko sta obe vladi ugotovili, da pogajanja niso uspela, ker vladi iz Rima nista dobili trdnega zagotovila, da se bodo umaknile italijanske čete iz Španije v skorajšnjem in točno določenem roku.

London, 13. aprila. m. Vsa angleška javnost

neestrpno pričakuje današnje izjave, ki jo bo zaradi novega političnega položaja v Evropi dal ministrski predsednik Chamberlain. Vsi krogi pravijo, da bo izjava angleške vlade predvsem močno poudarjena volja Velike Britanije, da se s vsemi sredstvi zagotovi neodvisnost Grčije in Turčije. Ni znano, v kakšni obliki bo ta volja poudarjena. V današnji izjavi bo Chamberlain povedal, da je ohranitev sedanjega stanja na Sredozemskem morju v najširšem smislu življenjska korist Velike Britanije. Ni še znano, če bo Anglija prevzela še posebna jamstva za Grčijo, — jamstva, ki bi bila podobna onim za Poljsko. Izven dvoma pa je, da se je Velika Britanija odločila, da bo vsak napad na Grčijo in Turčijo smatrala za napoved vojne sebi.

Po zadnjih vestih bo izjava angleškega ministrskega predsednika zelo dolga, tako da

bo Chamberlain govoril celo uro. Oblika izjave bo izredno stroga. Dotikala se bo vseh primerov, v katerih je po angleškem mnenju Italija prekršila angleško-italijanski sporazum po ravnovesju na Sredozemskem morju. Ti primeri so: zavlavljevanje odhoda italijanske vojske iz Španije po končani vojni, čezmerno zbiranje italijanskih vojaških sil v Libiji ter zasedba in priključitev Albanije.

Izjava je bila sestavljena po dolgotrajnih posvetovanjih, ki jih je imela angleška vlada s Francijo ter s vladami vseh balkanskih držav. Zunanji minister Halifax je včeraj sprejel francoskega poslanika, romunskega, grškega, poljskega in turškega poslanika, katerim je sporočil glavno vsebino izjave. Vsega skupaj so posvetovanja z zastopniki balkanskih in drugih držav trajala enajst ur.

Vesti 13. aprila

Prvi italijanski vojak, ki je padel v Albaniji, je bil poročnik Rudolf Bombić iz Pulja v Istri. V Pulju mu bodo priredili slovesen pogreb, ko bodo prepeljali truplo iz Albanije domov. Uvoz tujega zlata v Ameriko je zadnje dni silno narasel in je večji kakor pa je bil ob krizi na Češkoslovaškem v septembru. V marcu je bilo uvoženega za 365 milij. dolarjev zlata. Angleški minister za fezmorsko trgovino Hudson je odložil svoje potovanje v Združene države.

Med Nemčijo in med Norveško se utesne razviti spor zaradi pokrajin ob južnem tečaju, katere so si po dveletnem raziskovanju prilastili Nemci. Norvežani trdijo, da pripadajo ti kraji njim, ker so norveški raziskovalci bili tam že davno pred Nemci.

Angleška kraljeva dvojica ne bo odložila uradnega potovanja v Združene države in Kanado, kakor to poročajo nekateri angleški listi. Angleški kralj in kraljica bosta odpotovala 6. maja s križarko »Repulse«.

Prvi španski poslanik v Parizu Lequerica je imel predavanje, v katerem je dejal, da novi politični in družabni red v Španiji ne bo temeljil ne na skrajnih levitarskih, ne na skrajnih desnitsarskih načelih. Nova Španija ne mara niti ene niti druge take politike. V njej bo osebna človeška svoboda ena največjih svetlinj.

Na poskusnem letu se je ponesrečilo že drugo ameriško bombno letalo najnovejše vrste. Med letom je aparat začel goreti, pri čemer so našli smrt trije ljudje. Zaradi teh nerazložljivih nesreč vlada v Ameriki prepričanje, da jih povzročajo tuji volhani, ki bi radi preprečili dobavo teh letal za Anglijo in Francijo.

Vseameriški dan bodo praznovali jutri v Severni in Južni Ameriki. V proslavo tega dne bosta govorila tudi predsednik Roosevelt in njegov zunanji minister Hull, ki se bosta v govorih dotaknila vseh važnih političnih vprašanj, zadevajajočih obe Ameriki in pa splošnega političnega položaja na svetu.

Molitve za mir bodo danes v Westminsteri opatiji v Londonu ves čas, ko bo trajala seja v zgornji in spodnji zbornici.

Nemški listi hudo napadajo angleški dnevnik »News Chronicle«, ki prinaša vesti, da bo Nemčija na vsak poskus obkolitve po Angliji in Franciji odgovorila s tem, da bo zasedla Holandijo. Nemški časopisi pravijo, da ni Nemčija postavila na holandsko mejo niti enega vojaka. Tudi ni res, da bi nameravala Holandijo zasedati za to, da bi od tam lahko ogrožala z letali Anglijo.

Madžarski zunanji minister grof Czakó bo imel danes govor, v katerem bo obravnaval razna politična vprašanja in med njimi tudi odnosje Madžarske do sosednjih držav: Nemčije, Slovaške, Komunije in Jugoslavije.

Angleški poslanik v Rimu lord Perth bo prihodnji teden odpoklican, piše največji londonski list »Times«.

V Berlin je dopotoval naš novi poslanik dr. Ivo Andrić, ki bo te dni prevzel posle.

Italijanski listi se norčujejo iz dolgih priprav Anglije in Francije po zadnjih dogodkih v Albaniji. Ugotavljajo, da je Italija zaseda Albanijo v tako kratkem času, v katerem ni predsednik angleške vlade Chamberlain najbrž ujel niti ene same ščuke med svojim velikonočnim oddihom.

Češka vlada je izdala zakon o obvezni predvojski vzgoji mladine. Zakon je izdelan po nemškem vzgledu.

Bivši španski rdeči zunanji minister Del Vayo je včeraj odpotoval iz Francije v New York.

Nemška obrambna sila je vsak trenutek pripravljena marširati, pa naj Hitler zahteva od ne karkoli hoče. Nemški narod bo šel za njim v slepi pokorščini po vseh potih — piše maršal Göring v glasilu nemške vojske »Die Wehrmacht« za Hitlerjevo 50. letnico.

V Bolgariji so razpustili bolgarsko narodno socialistično stranko, ker je njeno delo postajalo nevarno ostanke države same.

Nemški propagandni minister dr. Goebbels je včeraj dopotoval z Rodosa v Carigrad in si bo ogledal mesto. Sprejel ga je samo carigradski župan in pravijo, da ne bo imel nikakih razgovorov za zastopniki turške vlade, ker je njegov obisk čisto zasebnega značaja.

Belgija je še vedno brez vlade navzile nevarnemu zunanjemu položaju. Belgijski politiki nimajo druge skrbi, kakor vaje za parlamentarno telovadbo — pišejo belgijski listi. Kralj Leopold je včeraj znova naročil katoliškemu senatorju Pierlotu, naj skuša sestaviti novo vlado.

Razpis treh zdravniških mest

Razpis treh zdravniških mest. Kraljevska banaka uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje tri banovinskih bolnišnicah v Mariboru, Slovenem Gradcu in Novem mestu po eno mesto zdravnik-uradniškega pripravnika za VIII. pol. skupino — Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v državno, odnosno banovinsko službo v smislu § 3 zakona o uradnikih ter zdravniško pripravljeno dobo. — Prošnje naj se vložijo pri kraljevski banški upravi dravske banovine v Ljubljani do 25. aprila 1939.

Sodbe pred okrožnim sodiščem

Maribor, 12. aprila.

V današnjem »Slov. domu« smo prinesli poročila o dveh razpravah, ki sta bili danes pred mariborskim okrožnim sodiščem. Zaradi roparskega napada na gluhomem revo se je zagovarjal 23letni Franc Trnšek iz Zg. Bistrice. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil obtoženec oproščen. — Druga razprava proti bratoma Alojzu in Francu Matjašiču iz Senčaka, ki bi se moral zgovorjati zaradi uboja, pa je bila preložena na 26. aprila t. l. zaradi zaslivanja novih prič.

Med Poljsko in Nemčijo

Berlin, 13. aprila. m. Podobno kot poljska vlada so tudi nemški odgovorni krogi odločno zanikali vse vesti, da bi bil poljski veleposlanik v Berlinu Lipski v Varšavo nesel kake nemške predloge. Odgovorni nemški krogi poleg tega zatrjujejo, da razen vrnitve nemških čet iz Češke in Moravske v Nemčijo ni bilo nobenega drugega premikanja vojaštva.

Poslanik Lipski je odpotoval snoči iz Varšave

v Berlin. Pred tem je bil sprejet pri Becku, ki mu je dal navodila poljske vlade glede nemško-poljskih spornih vprašanj. Jutri pričakujejo v Varšavi prihod nemškega poslanika v. Moltkeja. Zdi se, da se je zbral v Varšavi sedaj več poljskih diplomatov, ki delujejo v Nemčiji, da poročajo poljski vladi o položaju v Nemčiji, posebno pa o ravnanju s poljsko manjšino.

Poljska vlada je izdala nekaj strogih ukrepov glede ravnanja s nemškimi agitatorji, proti katerim morajo nižje oblasti nastopiti z vso ostrojšo.

Italijanski glas o pomoči za balkanske države

Jamstvo za grške in naše meje — nedostojen korak Anglije in Francije

Rim, 13. aprila. o. »Popolo di Roma« prinaša članek, v katerem pravi, da je stališče grške in jugoslovanske vlade do Italije zadnje čase tako jasno in trdno, da Italijo odvezuje vseh grehov, katerih jo dolžita Francija in Anglija. To stališče, ki se je pokazalo ob albanskih dogodkih, najbolj prepričljivo dokazuje, da Italija nima do balkanskih držav nikakih sovražnih namerov. Ponuditi Jugoslaviji in Grčiji francosko ali angleško jamstvo, bi v resnici pomenilo kršiti samostojnost in neodvisnost teh dveh držav. Francosko-angleška izjava, ustvarjena po šestih dneh napornih posvetov, je z ozirom na vse to nedostojna.

Atene, 13. apr. o. Vsi grški listi se bavijo z zagotovili, ki ga je grški vladi dala Italija pred dvema dnevnoma. V tem zagotovitvi Italija pravi, da bo spoštovala neodvisnost Grčije in nedotak-

ljivost njenih meja. Poročajo, da se je grški poslanik v Rimu predsedniku italijanske vlade zahvalil za to italijansko obljubo, ki dokazuje, da nobena stvar ne bo mogla skaliti dobrih odnosjev med obema državama.

Listi pravijo dalje, da je predsednik grške vlade Metaxas v svojem govoru, ki ga je imel v ponedeljek po radiu naglasil, da neodvisnost in meje Grčije sploh niso v nevarnosti. S tem je konec vesti, ki so se širile v zvezi z mednarodno napetostjo. Grški narod ima neomajna zaupanje v moč svoje države, ker ve, da vlada s pozornostjo spremlja razvoj dogodkov ter nadaljuje napore za ohranitev miru, ki so se začeli že avgusta 1935. List »Hestia« dodaja, da je grški narod globoko krščanski ter zaradi tega želi, da bi bil ohranjen mir med vsemi narodi.

Odhod italijanskih prostovoljcev iz Španije naj bi se začel po veliki vojaški paradi 2. maja v Madridu

Rim, 13. apr. o. Predsednik italijanske vlade Mussolini je včeraj imel dolg razgovor z generalom Gambarom, poveljnikom italijanske vojske v Španiji. Uradno poročilo o tem sestanku pravi, da sta Mussolini in Gambara razpravljala o vrnitvi italijanskih prostovoljcev iz Španije in o dnevu, ko bi se naj odhod Italijanov začel. Italijanski listi pripominjajo k temu sestanku, da je Mussolini že točno povedal, kako misli o odhodu prostovoljcev: Italijani bodo zapustili Španijo, kadar bo to hotel general Franco.

Madrid, 13. aprila. o. 2. maja bo v Madridu ogromna vojaška parada v proslavo Francove zmage. Ob tej priložnosti bo general Franco slavil slovesni vzhod v Madrid. Takoj po 2. maju se bo začela demobilizacija španske nacionalne vojske in odhod tujih prostovoljcev iz Španije. General Franco namerava za začetek demobilizirati pet

letnikov, to je okoli 500.000 mož, toliko vojakov pa bo ostalo še pod orožjem. Demobilizacija bo napredovala skladno z zaposlovanjem bivših vojakov v industriji. Takoj po izvedeni demobilizaciji pa bodo vpoklicani na odsluženje roka vse sposobne moške iz pokrajin, ki so bile do zadnjega pod rdečo oblastjo, in tiste, ki so služili v rdeči vojski. Pri teh vpoklicih ne bo šlo toliko za vojaško urjenje, kakor za propagandno oblovanje ljudi v smislu nacionalnega političnega programa.

Pri paradi 2. maja bo sodelovala pehota, topništvo, oddelki tankov, pionirski zbor, letalstvo, oddelki delavcev iz orožarn, bolnišnične strežnice. V sprevedu bodo vozili vse vrste orožja in vojnega materiala, izdelanega med državljansko vojno v nacionalni Španiji.

Včerašnji sklepi albanskega ustavodajnega zbora v Tirani

Albanija in Italija - pod istim vladarjem

Tirana, 13. aprila. o. Včera ob 16 se je sestel na pobudo Italije sklican albanski ustavodajni zbor, ki ga je tvorilo 120 albanskih poglavarjev, političnih in gospodarskih osebnosti. Zbor je vodil predsednik začasne albanske vlade Džafer Ipi. Zbor je na tej seji sprejel naslednje sklepe:

1. Sedanja oblika vladavine in političnega reda je odpravljena, ravno tako tudi dosedanja ustava.

2. Imenuje se nova vlada, kateri daje skupščina popolno oblast.

3. Politično in splošno sodelovanje med Italijo in Albanijo bo določeno in izpolnjeno z vrsto novih pogodb ter sporazumov.

4. Albanska krona se ponudi italijanskemu vladarju Viktorju Emanuelu in njegovim potomcem, s čimer stopi Albanija v državno zvezo z Italijo v obliki personalne unije — imela bo istega vladarja kakor Italija.

Nova albanska vlada je sestavljena iz osebnosti, ki so znane po svojem prijateljskem mišljenju glede Italije. Predsednik vlade in ministri za javna dela je Šefkat Verlaci, zunanji minister Dino Džemi, pravosodni minister Džafer Ipi, finančni minister Aližoi Feizi, gospodarski minister Beca Andon, prosvetni minister Ernest Kolici.

Na seji zbora so sprejeli izjavo, v kateri pravijo, da se vsi Albanci s hvalečnostjo spominjajo Mussolinijevega dela in skrbi fašistovske Italije za razvoj in blagostanja Albanije. Zato so Alban-

ci sklenili svoje življenje in usodo še tesneje povezati z Italijo.

Džafer Ipi je imel na zboru govor, v katerem je izražal silno veselje nad prihodom italijanske vojske v Italijo, česar so si Albanci že dolgo želeli, ker so videli edino v tem pot do reda, pravice, miru in blagostanja za domovino. Četrto stotletja so poskušali upravljati svojo domovino z lastnimi sredstvi, toda ves ta čas so njihovi oblastniki pokazali nele popolno nesposobnost, marveč so tudi v vsem omikanem svetu vzbujali vtis, da se Albanija ne zna sama vladati. V državi je ves ta čas vladala zmeda in siromaštvo, ki se bo zdaj nehalo.

Rim, 13. aprila. o. Italijanska vlada je bila snoči uradno obveščena o sklepu albanskega ustavodajnega zbora, da želi Albanija stopiti v državno zvezo z Italijo in ponuditi krono italijanskemu kralju in cesarju. Mussolini je zaradi tega izdal ukrep, da morajo po vsej Italiji izobesiti italijanske in albanske zastave. O sklepu albanskega ustavodajnega zbora bo razpravjal veliki fašistovski svet, ki je sklican za noč ob 22., v petek ob 10. se sestane zaradi tega vprašanja italijanska vlada, v soboto ob 18. pa obe zbornici, s čimer bo priključitev Albanije k Italiji tudi uradno izvedena.

Pariz, 13. aprila. o. Albansko poslanstvo v Parizu razglša, da ne priznava sklepa ustavodajnega zbora o združitvi Albanije z Italijo in da ne priznava nove vlade, imenovane po osvajalcih.

Potovanja romunskega kralja

Bukarešta, 13. apr. m. Z ozirom na vesti, ki so jih objavile nekatere tuje agencije, da je imel kralj Karel za časa velikonočnih praznikov sestanek z bolgarskim kraljem Borisom, so časnikarji prosili za informacije na pristojnem mestu. Tu so dobili zagotovilo, da so te vesti navadne izmišljotije. Prav tako so romunski merodajni činitelji odločno zanikali vse vesti, ki pravijo, da bi moral kralj Karel v kratkem odpotovati v Nemčijo.

Predsednik Združenih držav o vojni v Evropi

Washington, 13. apr. o. Predsednik Združenih držav Roosevelt je pred odhodom na počitnice sprejel ameriške in tuje časnikarje ter se z njimi dalje časa razgovarjal o sedanjem svetovnem položaju. Na vprašanje, kaj bi storila Amerika v primeru vojne v Evropi, je odgovoril, da bi Amerika nedvomno šla na pomoč Franciji in Angliji proti Italiji in Nemčiji. Pristavil je, da so te besede njegovo osebno mnenje in da jih ne gre smatrati za kako uradno obveznost.

Parade za Göringa v Afriki

Tripolis, 13. apr. Včeraj je bila v čast maršalu Göringa druga velika vojaška parada, katere so se udeležile vse enice 20. armadnega zbora in tudi čete domačinov. Pri paradi je sodelovalo 23.000 vojakov s 150 motoriziranimi topovi, 1.800 konji in 300 tovornimi avtomobili.

Ob 17.30 je se Göring s spremstvom vkrcal na parnik »Monserate«. Ko je parnik plul iz luke, so ga vojne ladje pozdravile s topovskimi streli. Göring potuje najprej v Neapelj, jutri pa prispe v Rim, kjer ostane več dni.

Anglija in grška pristanišča

London, 12. aprila. Angleške oblasti zaničuje glasove, da bo Anglija dala Grčiji 300 letal v zameno za uporabo grških pristanišč za angleške vojne ladje, zlasti pa za uporabo pomorskih postojank na Krfu. Glede dovoljenja, da smejo angleške vojne ladje v grška pristanišča, velja pripomniti, da ni bilo angleškim ladjam nikoli prepovedano pluti v grške luke. Glede letal in vojnega materiala pa izjavljajo, da že nekaj mesecev potekajo pogajanja o angleških dobavah. Za Grčijo ta pogajanja bi se z okrepitevjo zvez med obema državama le še pospešila.

Zastopnik dr. Mačka pri predsedniku vlade

Belgrad, 13. aprila. m. Z drugim brzovlakom je sinoči odpotoval iz Belgrada v Zagreb podpredsednik bivše HSS dr. Avgust Košutič. G. Košutič je bil v Belgradu dva dni ter je imel dvakrat razgovore z zastopniki srbijskih opozicijskih skupin na stanovanju dr. Ninčiča. Včeraj dopoldne je obiskal tudi predsednika vlade in njegovega ministra Dragiša Cvetkovića ter imel z njim daljši razgovor. Na razgovore, ki jih je imel s srbijskimi opozicijanci dr. Košutič, je včeraj prišel tudi dr. Hinko Krizman iz Zagreba.

Šport v zadnji minuti

Za tekmo z Anglijo, ki jo bo pojutrišnjem v Hampden Parku v Glasgou odigrala reprezentanca Škotske, je škotski zvezni kapitan določil naslednje moštvo (Angleško enajstoročje smo priobčili že zadnjič): Dawson (Rangers), Carabine (Third Lanark), Cummings (Aston Villa), Shankley (Preston Northend), Baxter (Middlesbrough), McNab (West Bromwich), McSpadyen (Partick Thistle), Walker (Hearts of Middlethians), Dougal (Preston Northend), Venters (Rangers) in Milne (Middlesbrough). Kakor vidimo, so škoti svojo postavo sestavili v veliki meri tudi iz tistih igralcev, ki sicer igrajo po raznih angleških profesionalnih klubih. Pravih škotskih igralcev, ki igrajo v domačih klubih, je v tej postavi le pet. Splošno se računa, da je ta škotska enajstoročja izredno močna.

Everton je še vedno v siljajni formi. Do konca mora odigrati vsega skupaj še štiri tekme, pa že zdaj vodi pred drugoplasiranim klubom s šestimi točkami naskoka. Ker je klub še vedno v odlični formi in njegovi zadnji nasprotniki niso med najhujšimi, bi se moral prav za prav zgoditi čudež, če bi ga drugoplasirani klub prehitel ter mu vzel naslov angleškega prvaka.

Zverinski morilec Jurij Zabukovšek pred sodiščem

Celje, 13. aprila.

Na predvečer praznika Vseh svetnikov se je dogodil lanskega leta zločin, ki je pretresel vso celjsko okolico. Vsi so z največjo pozornostjo sledili časopisnim poročilom, ki so zelo natančno poročali o groznem in pretresljivem dogodku ob Voglajni, kjer je padla kot žrtev brezvestnega zločinca dobra 42-letna Ivanka Zakrajšek iz Milanova vrha pri Čabru. Umor je bil prava zagonetka. Vse je že kazalo, da morilec ne bo mogel dobiti, dokler ni bilo nenadoma vse razjasnjeno ter so škotski orožniki aretirali podlega zločinca in ga izročili sodišču. Celjani so se že dalj časa zanimali, kdaj bo prišel ta brezvestnež pred sodišče, da ga zadene pravična kazen. Prihajali so v uradništvo, se zanimali za razpravo na sodišču, da bi ja točno zvedeli, kdaj bodo lahko poslušali razpravo. Sodišče je rabilo še točnejše podatke o morilčevem življenju v Nemčiji, zato je bila razpisana razprava šele za danes.

Ze pred 8. uro se je zbralo pred veliko sodno dvorano okroglega sodišča okrog 200 ljudi, da prisostvujejo razpravi. Pravi nemir je nastal, ko so pazniki pripeljali uklenjenega 52-letnega morileca Jurija Zabukovška in ga peljali v sodno dvorano. Velikemu senatu je predsedoval predsednik okroglega sodišča g. dr. Vidovič. V začetku je predsednik sodišča ugotovil, da je prisotnih vseh 16 prič, takoj nato pa je prebral rojstne podatke Zabukovškega Jurija in dal besedo državnemu tožniku, da prebere obtožnico.

Državni tožilec je v obtožnici pribil, da je Jurij Zabukovšek zvečer 31. oktobra lanskega leta v Čretu pri Celju ob Voglajni po zrelom predurku usmrtil Ivanko Zakrajšek, jo zadržal s pletenim pasom ter z roko stisnil vrat, se polastil njenega denarja v gotovini 10.000 din, njene hranilne knjižice z naložbo 4.027 din in vse njene obleke, perila in obutve. Obtoženo je tudi, da je 20. oktobra odvzel Mihaelu Korenu v Trbovljah možko suknjo, vredno 800 din.

Morilčevo življenje

Kakor smo že poročali, se je Jurij Zabukovšek leta 1909 izselil v Nemčijo, kjer je ostal do izbruha svetovne vojne. Po vojni se je vrnil v Pfordeheim in ostal tam do leta 1935, ko je odšel v Francijo. Tu je delal prvi dve leti, potem pa je na svojo roko začel kot slikar v Colmanu. Ni pa imel jugoslovanskega vizuma, zato so ga upravne oblasti prijele in zahtevale od njega uredeve osebnih listin. Zaradi tega je meseca februarja 1938 pripotoval v Jugoslavijo, vendar pa mu okrajno glavarstvo v Celju, kamor je pristajalo po občini Dramlje, ni hotelo izdati potnega lista za Francijo. V drugi polovici marca je bil sprejet pri Korenu Mihaelu v Trbovljah, kjer je ostal do ere dne junija in imel na teden po 100 din zaslužka, prosto hrano in stanovanje. Po preteku kakih 4 mesecev se je zopet vrnil v oktobru v Trbovlje. Okrog 20. oktobra pa je nenadoma odšel ter ukradel svojemu gospodarju možki plašč. Kmalu se je seznanil z ločeno posetnico Sovine Apolonijo v Žepini blizu Škofje vasi pri Celju. To je nalagala, da je prišel iz Francije, da ima tam enonadstropno hišo z 10 sobami in 70.000 fr. franci prihrankov, da je kot elektromonter v občinski službi ter da bo že po 5 letih upokojen in da bo dobival polno pokojnino, da je vdovec in želi najti skrbno ter varčno gospodinjico, kateri bi plačeval mesečno pa 1800 fr. frankov in ji daval na razpolago še posebno služkinjo. Sovinec mu je tarnala o slabem gospodarskem stanju svojega posestva in o svojih dolgovih. Jurij Zabukovšek ji je takoj obljubil, da bo on sam dobil denar iz Francije ter jo rešil dolgov. Nato bi se poročila in odpotavala v Francijo. Jurij Zabukovšek je dalje časa stanoval pri Sovincevi, svoje obljube pa ni mogel izpolniti. Sovinec je zvečala postajala nestrpna ter ga je odganjala od hiše. Kmalu nato je Zabukovšek odpotoval ter nalagal Sovincevo, da se odpelje osebo v Francijo, da ji bo prinesel denar ter pripravil vse potrebno za skupno potovanje v Francijo. Dne 22. oktobra ji je brzojavil in jo tako hotel prepričati na svojo denarno pomoč, da ne bi prodala svoje domačije. To brzojavko je oddal v Trbovljah.

Pet čne neveste je iskal

Jurij Zabukovšek se je nato začel zanimati za ženske, ki bi imele denar. Obrnil se je na »Jutro«, kjer je naročil oglaš, da kot 50-letni vdovec, elektromonter iz Francije, z lastno hišo, išče pridno ženo z doto. Ponudbe so prišle na podr. v Trbovlje pod značko »Francija«. Jurij je res dobil nekaj ponudb. Med temi nesrečnimi ponudbami je bilo tudi pismo Ivanke Zakrajšek, ki mu je razodela, da ima precej prihranjene gotovine. S to se je seznanil v Ljubljani in z njo prenočil v neki ljubljanski restavraciji. Ivanka je prišla poleti za nekaj časa na dom svoje sestre v Rajhenburg. Semkaj je prišel tudi Zabukovšek. Vključ odsvetovanju svaka, da ne bi poro-

čila Jurija, je Ivanka vztrajala v svoji odločitvi, da ga bo poročila. Dne 29. oktobra se je Zabukovšek zopet nenadoma pojavil v Rajhenburgu, nakar sta že ponoči odpotovala. Ivanka je pobrala vse svoje stvari in se ponoči odpravila proti Zidanemu mostu. Denar je shranila v nedrje. Se isti dan sta se pripeljala v Ljubljano in pustila v garderobi kovčega, nato pa popivala po Ljubljani do 31. oktobra. Zgleda se, da se tudi v Kranju, kjer pa jima je bilo dolg čas in sta se 31. oktobra odpeljala proti Celju.

V Celje sta prispela z osebnim vlakom ob pol 9 zvečer. Med vožnjo sta v posebnem kupeju bila pelinkovci, ki ga je Zabukovšek kupil v Ljubljani, da bi Ivanko upijal. Na vlaku je pelinkovcu pramešal tudi strupa, ki ga je nosil s seboj. Misel, da bi se Ivanko končno znebil, je v Juriju dozorela šele v Celju, ko sta jo mahala od celjske postaje, prišla skozi Askerčevo ulico in pri Kmetijski družbi zavela po poti ob praški mimo Cinkarne, šla mimo Kemične tovarne, hodila po desnem bregu Voglajne za Westenovo tovarno ter prišla preko Westenovega mostu. Ko sta stala na voglajnskem mostu, je Jurij ponudil Ivanki pelinkovec, kateremu je priliz nekoliko arzena ter to mešanico ponudil Zakrajškovi. Ivanka je padla v omedlevalo in bila takoj mrtva. Jurij je nato pobral njeno ročno torbico, krznen ovratnik iz lisice, zapesno uro, denarnico in nekaj denarja, njen denar v znesku 10.000 din pa je imel že pri sebi, ker mu ga je Ivanka izročila že v Ljubljani v varstvo. Takoj po umoru je bežal Jurij k Apoloniji Sovine v Žepino in ji povedal, da prihaja iz Francije in da ji je prinesel nekaj osebnih stvari pokojne žene in tudi precej svojega denarja. Iz žepa je potegnil precejšen šop bankovcev ter takoj naročil 5 litrov vina. Priče so izpovedale, da je bil Jurij ta večer izredno dobre volje, da pa je postal drugi dan precej nemiren. Čez nekaj dni sta Jurij in Apolonija odpotovala na Brezje, kjer je Jurij plačeval za oba z izropanim denarjem.

Prava zagonetka - Kdo je žrtev?

Ko sta na praznik Vseh svetnikov vozila Franc Lešnik in Valentin Tojnik venec na mestno pokopališče ob potu ob bregu Voglajne, sta našla mrtvo truplo neznanke. Na kraj umora je prišla takoj komisija s sodnimi zdravniki, ki so izrekli mnenje, da je bila neznanca nasilno usmrčena in zadrgnjena s pletenim trakom ter zadavljena z roko. Žensko truplo so nato odpeljali na pokopališče v Teharjih, kamor so prihajale trume občinstva, da bi ugotovili identiteto neznanke umorjenke. Mnogi so trdili, da je to Neža Verboskova iz Zibike. Pa je prišlo iznenadenje. »Umorjenka« se je nenadoma pojavila pri svojem advokatskem zastopniku v Celju, ki se je skraj ustrašil, ko je prestopila vrata njegove pisarne. Smer preiskave se je obrnila popolnoma drugam.

Sled za morilcem

Škotski orožniki so se takoj zanimali za Sovincevo v Žepini in o njenem razmerju z Jurijem. Na vse to jih je opozoril Černič Ivan, kateremu se je razmerje med Jurijem in Apolonijo zdelo že od vsega početka zelo sumljivo. Zvedel je namreč, da je Jurij prinesel ravno usodnega večera Sovincevi nekaj ženske obleke in precej denarja. Prepričan je bil, da je Zabukovšek morilec. Jurija so orožniki presenetili pri Sovincevi, ko se je pravkar vrnil z Novo cerkve. Bilo je zanj pravo presenečenje. Začel se je mrzlično tresti po vsem telesu. Ko pa so mu pokazali sliko umorjene Ivanke Zakrajšek, je postal ves blede ter na vprašanja sploh ni hotel odgovarjati.

Pri zasliševanju je Jurij na skrivaj zaužil strup in padel v nezavest. Toda orožniki so mu postregli z vročim mlekom, da je Jurij močno bruhal. Takoj nato pa so ga pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer so mu zdravniki izprali želodec in mu rešili življenje.

Vso noč so Zabukovška stražili orožniki. Jurij se je delal navidezno popolnoma mirnega vključ temu, da so mu vedno stavliali vprašanja ter mu izpraševali vest. — Zjutraj so mu pokazali sliko umorjene, pokazali pisma, ki jih je pisal Ivanki. Jurij je priznal umor.

Tajna razprava

Na predlog morilčevega branilca je zaradi gausnih in ogabnih podrobnosti sodišče prekinilo javno razpravo in jo proglasilo za tajno.

Kamen za slovenski prosvetni dom je res težak, z dobro voljo pa ga zmore vsak!

Hervey Allen:

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

Ko so pa prišli do gorovja, je brzina vožnje vendar malo postopila.

Pokrajina je delno spominjala na Švico. Hiše so bile iz lesa in zidane kakor planšarske bajte, samo s to razliko, da so bili balkoni pobarvani temno-krvavorde. ... Iz daljave so se zdele te vasi s cerkvami med gostim hrastovim in pinijevim zelenjem kot majhna skupina piščet, ki so stiskajo h kolkji.

V Oraysonu so izmenjali vprego. Nastala je prava bitka pijanih centavrov. Iz klopiča grizočih in hreskajočih živali in iz zmede vprežnih vrvi in vajeti, so se po dolgem času izmotala iz prahu in vrveža telesa mož. Temne postave z močeno plapolajočimi plašči in z na čelo potisnjenimi klobuki, so stale brezutno sredi oblaka rumenega prahu, ki je obdajal kočijo. Zdelo se je, da se premikajo samo oči nad stisnjenimi ustnicami in ostrimi nosovi. Napravljali so vtis preplanih krugljev. Bilo je nemogoče reči, ali so plemenitši ali berači. V teh ljudeh je bila osredotočena revščina in ponos, ravno dušje in sumničenje ter vdanost v usodo vsega moškega prebivalstva v Španiji. Nemogoče je bilo uganiti, kaj mislijo. Morda sploh niso nič mislili. Stali so nepremično. Ne sebi so imeli nekaj arabskega. To je bilo prvo srečanje zemeljskega in večnega, ki ga je Antonio doživel v Španiji. Odslej naprej je vedno srečeval take postave, dokler je ostal na polotoku.

Divje so zdrveli iz Oraysuna in so ob nastopajočem mraku že večerjali v Astigarragi, kjer je celo Ouvrard uvidel, da je njegova bojazen pred revščino in lakoto smešna.

Pri, zastori in prtički so bili snežno beli in vsa gostilna naravnost mučno čista. Velika dekleta z gora, ravna kot »dragonarji« z debelimi kostanjimi rjavimi kltami, ki so jim padale do bokov, so nosila na mizo jedila: močno paprta meso juho, mehak bel kruh s tenko zlato skorjo. Nato so sledila mesna jedila. V sobo so jih nosili na posameznih krožnikih, na mizi pa so jih sestavili na velikem pladnju. Kokoš, ovčje meso, zrezki, slanina, nadevane klobase s chorizo in pimentom, so tvorile temelje te masivne hiše, ki je bila okrašena z zelenjem zelja, salate, nepogrešljive garbanze in

195

čičerbe ter polita z omako iz dišečih korenin. Juan jim je pokazal, kako morajo mešati.

Komaj so odložili svoje grebenaste vilice in ozke, koničaste žlice ter nameravali vstati — so začeli znova nositi na mizo. Na olju pečena piščeta, ribe, ovčje zarezbernice, špaglje in solato.

Ouvrard se je začel smejati, kajti vedno znova in znova so se odpirala vrata, skozi katera so prihajala nova dekleta z novimi jedili. Za poobeček so bili še makaroni, na ponvi pečeni mandlji, ovčji sir in končno še posoda z žarečim ogljem za prižiganje cigaret. Nato malaga, sherry in konjak.

Juan je vzkliknil Ouvrard, »odreži ovco od voza in jo vrzi proč«.

»Obdržal jo bom za Simbo,« je odvrnil Juan. »V Španiji se ljudem ne zdi potrebno krmiti pse. Ovca bo pa zadostovala do Madrida.« Simba je, sit do grla, spal vso pot do Burgosa na strehi kočije. Le njegove nosnice so drgetale zaradi cigaretnega dima.

Od dveh ponoči so odpotovali naprej. Pokrajina je postajala bolj gorata in bolj divja, gostilne preprostejše, vasi so bile pa samo »pueblos«. V pokrajini Alava, ob vznožju gore Salinas, se je med nepopisnim krčanjem zaletela v peterovprego cela procesija »volov«. Z bodičastimi palicami, biči in moškimi rokami na kolesih, ter z dolgo kačo peterovprege, katere začetka na ovinkih sploh ni bilo mogoče videti, se je vzpon končno posrečil.

Bil je bridko mrzel dan; gola rebra pirenejskega pogorja so ležala za njimi kot neštivilne gube tja vrženega kosa žameta, kakor da bi Bog ob stvarjenju sveta spustil na zemljo sijajen plašč in jo prekril. Pred njimi je opek pas snega v črni steni Sierra Nevada ločil mrzlo smaragdno zeleno nebo. Nad prepadi in na širnih snežiščih so bile modre in vijoličaste sence, ki so jih metali posamezni vrhovi. Pireneji niso tako nepregledni in tako razklani kakor Alpe. Španske gore so bile res trden zid, ki se je zdel zgrajen po naruri. Iz velike daljave so se v suhem in jasnem ozračju zdele kakor bivališči divjih velikarov, ki so od časa do časa počivali na teh modrih sedežih; s svojimi redkimi in belimi lasmi segajo v oblake, noge pa iztegujejo v ravnine kakor svinga svoje šape.

V meglo zaviti Biskajski zaliv je bil sedaj že daleč za njimi. Blizale so se ravni Leon. V pokrajini je bilo kljub posameznim raztresenim znakom bohotne kulture že nekaj afriškega. To so najprej opazili v Vittoriji, kamor so prispeli zvečer v svitu bakel. Pred njimi je šla čreda volov s pokončnimi rogovi, dokler niso prišli do

Ljubljana od včera do danes

Zašli smo končno že kar v pravo pomlad. V nekaj dneh so ozeleneli kostanji po naših drevo-redih, ob cestah po mestu so mladim brezam vzrasli spet nežni zeleni lasje. Ta čas je najlepši; pozneje zelena barva postane zamolklejša, listje se razraze in po gozdovih zapre pogled v daljavo; zdaj je še odprt, listja je še premalo, da bi lahko zakrilo razgled. Človek gleda skozi vrzeli v zeleni steni dreva daleč ven na ravno polje, kjer je tudi prva rast že pregrnila prst z žametasto, svetlozeleno odejo. Zrak je mlačen, sonce sije prijetno, ne hladu, ne vročine ni. Spomladanski sprehodi so med vsemi najlepši. Počasni se livade pokrivajo s prvim cvetjem, prvi plitki začno peti. Druga leta gre ta čas mimo nas skoraj neopazno. Dež in megla nam zakrijejo navadno čas, ko dreve in polja začenjajo zeleneti. Človek se umika v hiše in se zamoli z drugimi skrbmi, ker ga prav nič ne mika, da bi v dežju blodil po prostem. Ko se nebo ujasni, nenadoma zapazi, da je okrog njega že vse zelo lepo zeleno. Letos pa je drugače. Na vso srečo smo dobili v aprilu najlepše spomladansko vreme. Človek mora skoraj oditi ven, nobena reč ga ne zadržuje več doma. Pomladanska priroda ga vabi. Prijetne dneve preživljamo, vse je veselo. Letošnja pomlad je bila vse dozdaj izredna. Tisti, ki hodijo na visoke gore, vedo povedati, da so gorska rebra in stene po južnih plateh letos že vse kopne, le po žlebovih in grapah leže plazovi. Sneg se je po tej plati uletel, zdaj se začenja po severni. V osončnih knicah pa je še smučanje v živem teku.

Sedemdesetletnica Riharda Jakopiča

Znameniti slovenski slikar Rihard Jakopič, ena najvidnejših osebnosti v našem slikarstvu, te dni obhaja sedemdesetletnico svojega rojstva. Odveč bi bilo naštevati njegove zasluge za razvoj naše umetnosti, saj je njegovo ime znano slednjemu kulturnemu Slovincu.

Ob svojem življenjskem jubileju je mojster Jakopič dobil obilo čestitk od vseh strani. Obiskali so ga na domu zastopniki Narodne galerije ter Umetnostno-zgodovinskega društva. Čestitalo pa mu je tudi Društvo slovenskih likovnih umetnikov s svojim novim predsednikom kiparjem N. Pirnatom. Deputacija je Jakopiču sporočila, da ga je bilo Društvo slovenskih likovnih umetnikov na svojem rednem običnem zboru izvolilo za svojega častnega člana.

Tatovi pridno „obratujejo“

Zdajle spomladi vrtnarji in sadjarji ter kmetje zasajajo sadna drevesca. Ta drevesca pa diše mareškomu. Na ljubljansko policijo zdaj dan za dnem prihajajo prijave o tatvinah sadik, pa tudi dreves, ki so bila že dalj časa v zemlji. Zlasti so v modje mlade jablane in hruške.

Za kolesa »sezona« pri tatovih itak skozi vse leto nikdar ne jenja. V Medvedovi ulici je bilo ukradeno Ludviku Hrženjaku kolo, ki je bilo vredno 1200 dinarjev. Komatarjevi Vidi pa je zmanjkalo kolo, ki je bilo vredno 1900 dinarjev. Ivan Škrt je imel pred Kavčičevo gostilno v Kavškovi ulici kolo, ki je veljalo 800 dinarjev. Ko je pogledal za njim, ga že ni bilo več tam. Na Rudniku je bilo ukradeno Ivanu Martincu 500 dinarjev vredno kolo. Antonu Tomažiču pa je na Šmartinski cesti neznan lopov odpeljal kolo vstran, pobral kolesna obroča in plašča, ogrodje pa je zagnal proč in so ga pozneje dobili.

Ljubljanska policija je dobila obvestilo, da je

Filmi, ki jih velja videti ... ali ne videti

»Giuseppe Verdi« (Kino Union). Italijani so izdelali film o svojem največjem glasbeniku na način, ki izčrpa posamezne odstavke v njegovem življenju in epizodni obliki. Ni pa se jim posrečilo izgladiti prehodov, zato vse epizode učinkujejo kot fragmenti, nekateri bolj, nekateri manj srečni, neki celo prav pretresljivi. Trdnega pilota pa delo nima, čeprav glavni igralec Giacchetti pokaže, da zna igrati. Seveda je veliko vprašanje, če je bil Verdi res tako tog, kakor je v filmu. Zdi se nam, da je nekaj splošne italijanske nagnjenosti k patetiziranju in pozi v tej interpretaciji. Po posebni lahkomiselnosti, ki sicer ni lastnost italijanskih režiserjev, katerih dela smo že gledali v Ljubljani, se pozna, da se je režiser Carmine Gallone precej mudil v nemških atelijah. Film pa ima prav gotovo mnogo stvari, zaradi katerih ga velja videti. Predvsem so v njem najlepši glasbeni motivi iz Verdijevih del v odlični zasedbi. Po daljšem času spet slišimo Giglija in Cebotarijevo. Zbor in orkester milanske Skale igrata, da je veselite. Zaradi teh stvari »Giuseppe Verdi« zasluži obisk.

najbrž proti Sloveniji namenjen osemnajstletni trgovski vajenec Dragutin Ivanovič iz Bajine Bašte. Fant se je oblekel prav čedno. Pri Tivartu je kupil novo obleko. Ivanovič pa ima lepo maslo na glavi. V Belgradu je nekoga oropal in s svojim plenom nato pobegnil. Pri sebi ima revolver znanke »Parabellum« na šestnajst nabojev. Ko je ubežal, je imel pri sebi 70.000 dinarjev gotovine. To je kaj čeden denar in se bo fant z njim prav gotovo kje izdal.

Na Siškem vrhu je gorelo

Včeraj okrog pol petih popoldne je nad znamenitim posestvom Bellevue v Kozlerjevi parceli nenadoma zakikirikal rdeči petelin. Kakor bi trenil je bilo v ognju okrog 400 kvadratnih metrov sveta, povečini gošče in grmičevja. Ljudje, ki so se sprehajali tam v bližini, so seveda nemudoma obvestili policijo, ki je obvestila prostovoljno gasilsko četo v Šiški ter ljubljanske poklicne gasilce. Poklicni gasilci so nemudoma vzeli orodni avtomobil ter se odpeljali na kraj požara. Prostovoljni gasilci iz Šiške pa so imeli bliže do požara. Z njimi je prihitela tudi kopica otrok. Nemudoma so se združene moči vrgle na gašenje ognja, ki so ga tudi prav v kratkem času pogasile. Škoda, kakor kaže, ni bogve kakšna, saj na tej parceli ni bilo dreveja, ampak le grmičevje, resje in mah. Ob temle spomladanskem času, ko se sonce dobro upira v zemljo in postaja listje suho, ker ni deževja, po gozdovih kaj rado zagori. Nepremišljen sprethajalec gre mimo in vrže vstran cigaretni ogorek ali pa vžgalico, ki je še ni bil ugasnil in že v prav kratkem času zagori sub material.

Nekaj novih ponesrečencev

so sprejeli včeraj v ljubljansko bolnišnico. Delavčeva žena Urša Kalin iz Ljubljane se je precej močno opekla pri stediščniku.

Kočarjev sin iz Doba, Jože Markovič, si je po nesreči pred domačim hlevom zlomil nogo.

Dinar Tine Kastelic iz Kremenca pri Igu, je padel s kolesa ter se potolkel po glavi.

Franc Zupec je pogladil s kolo po rami Toneta Grmeka iz Črne vasi tako nespretno, da se je Grmek moral zateči v bolnišnico.

Delavec v Škofji Loki, Antič Petronije, je žagal drva, pa je prišel z roko preblizu žagi, ki mu je odrezala štiri prste na levi roki.

Včeraj je bil v bolnišnici prav zares izreden naval, po pomoč se je oglasilo kar 170 bolnikov.

Šah

Včeraj je bil drugi prosti dan za igralce, ki v Zagrebu tekmujejo za naslov državnega prvaka. Odigrane so bile do zdaj prekinjene partije. Po odigranju prekinjenih partij se je tabela precej spremenila in razštila. Kostič še vedno vodi s celo točko več. Za njim pa slede trije njegovi najresnejši tekmeci. Posebno Preinfalk je s svojo precizno igro pravo presenečenje tega turnirja. Za njim slede trije slovenski mojstri, nato pa tekmovalci iz Vojvodine. Tako so Slovenci po nekoliko slabšem začetku pokazali svoje odlične sposobnosti. Upajamo, da se bodo Slovenci tudi še v zadnjih petih kolid dobro držali, da bo čim več slovenskih šahistov zastopanih na veliki šahovski olimpiadi v Buenos-Airesu, ki bo meseca junija.

Prekinjene partije so se končale takole:

Dr. Kalabar in Preinfalk sta odigrala svojo prekinjeno partijo iz VI. kola. V začetku je bil Preinfalk nekoliko boljši, v središčnici pa je dr. Kalabar izenačil in bi Preinfalk le težko proti njemu kaj dosegel, če bi Kalabar tudi proti koncu tako dobro igral. Toda Kalabar se v zapleteni poziciji ni dobro znašel in je svoj položaj toliko pokvaril, da mu ni več preostajalo drugega, kakor da se je vdal, kajti Preinfalk je bil že tako močan, da je lahko žrtvoval za figuro dva kmeta.

Pirc in Petek sta imela še dolg iz VIII. kola. Igrala sta damski gambit in je Petek v začetku dobro igral. Prehitro pa je vlekel kmeta in ga izgubil. Kljub temu pa je svojo pozicijo pozneje izboljšal in je imel možnost, doseči remis. Ker pa končnice trdnjav ni dobro obvladal, ga je Pirc s precizno igro po 56. potezi prisilil, da se je vdal.

Avirovič: Vidmar ml. Partija iz VIII. kola, ki je bila prekinjena v zelo zapletenem položaju. Vidmar je stal tedaj nekoliko boljše. Avirovič je imel že dobljen remis z večnim šahom, pa s tem ni bil zadovoljen. Ker pa je pozneje igral preveč tvegano, je Vidmar stal kmalu boljše in je v končni trdnjavi ugrabil nasprotniku dva kmeta, kar mu je zadostovalo za zmago.

Vuković: Kalabar. Partija tudi iz VIII. kola. Dr. Kalabar si je zgradil že zelo lep položaj, včeraj pa se je neznanega vzroka partijo poslabšal in se končno vdal.

Stanje po X. kolu: Kostič 7,5, Pirc, Preinfalk, Vuković 6,5, dr. Vidmar, Vidmar ml., Lešnik 6, Tomovič, Bröder, Schreiber 5,5, Filipčič, Avirovič 4,5, Furlani 4 (1), Petek 3, Rožič 1, Kalabar 0,5 (1).

»paradorvies«. Tu so imeli mnogo sitnosti z oblastmi zaradi prtljage. V »posadi« so ležali na trdih ležiščih, zjutraj pa so se pred sončnim vzhodom dobili grenki »jicars de chocolate«.

Ko so naslednji dan prepotovali Mirando, so postali preroški znaki suše, na katere so naleteli že prej, popolna resničnost.

To se je poznalo najbolj v značaju ceste same, v sklanem pasu Pancerde, ki je tvorila vhod v staro Kastilijo in Leon.

Vse, kar jim je bilo prej prijetno in znano, je ostalo za gorskimi votlinami Pancerba. Briviesco ob vznožju prelaza se jim je zdel, da je že na drugem svetu. Gostilne in postavljanje vprege v hlev sta bila odslej neločljiva. Cesta je držala skozi celo vrsto neprijetnih krajev, ki so bili kakor prašna lava. Pradanos, Castil de Peones, Quintana Duennas, Quintanapalla so se imenovali kraji v tej deželi, kjer so se stare, bradate, zgrbljene in iznakažene ženske zbirale ponoči okoli ognja in mešale v ogromnih kotlih svojo guisado, kot da hočejo prestrašiti tujce; skratka, zdele so se kakor čarovnice, ki bi mogle vsak hip odjahati na svojih širokih metlah.

Vse ženske so hodile bose. Nad tem se je Ouvrard bog ve iz kakšnega razloga vedno pritoževal. Za to je bil občutljiv. Ko je videl, kako mešajo s svojimi velikimi žlicami kašo, ga je jezilo, da niso imele čevljev.

V gostilnah, ki so bile zaradi prihranka mestne trošarine izven obzidja, so ljudje komaj govorili. To so bile gostilne najslabše vrste, na katere so naleteli na vsaj poti. V rdečem svitu so sedeli skupaj pod eno streho živali in caballeros, otroci in veliki umazani psi iz vse okolice ter molče čakali na svoj kruh, sol in meso.

»To ni tako, kot na jugu v Seville, senor. Poglejte samo, kako se ti ljudje po jedi zavijejo v svoje plašče, potegnejo klobuk na čelo in kako napravijo vsak šest dimov iz ene cigare. Nobene pesmi! Nosnice deklet so od njubalnega tobaka take, kakor črne votline. Tukaj je tako vroče, da bi se vam najbrž trebuhi zgrbančili. Ali naj vzamem svojo kitaro?«

»Ne,« je dejal Antonio. »Tu ni kraj za godbo, Juan.«

Samo enkrat so slišali godbo. Od daleč je prihajal globok resen glas, ob dolgočasni spremljavi bobna, ki je udarjal v tritetrinskem taktu, kakor bi stresal suh grah v škatli. To je večno enako dolgočasno petje, ki se ponavljalo in ob katerem se je slišalo rahlo petanje bosih nož.

Od tu in tam

Gledališko igro o življenju in delu trgovcev s špacerijskim blagom nekdanji in sedaj je napisal belgajski trgovec Živojin Mikelič. Svoje delo je takoj poslal gledališki upravi v zagotovilo, da bo vzporedno privlačna za vse prestolniške trgovce in da bo gledališče vsakokrat polno zasedeno. Trgovce je pred dvajsetimi leti videl v Budimpešti podobno igro in to ga je sedaj vzpodbudilo, da se je še sam lotil takega dela. Če bo igra pokazala svojo kakovost, ga bo belgajski drama stavila v svoj program. In vsak način je pa že samo po sebi zanimivo, da se trgovci s špacerijo spomni na gledališče in začne sukati pero.

Neprijeten doživljaj z medvedko, ki so jo po vasi vlačili cigani, je imela nekda 12 letna deklica v Hraenu pri Sarajevu. Deklica je nosila kosaro kruha domov. Ko je zagledala medvedko, se je ustavila in zvedavo gledala. Medvedka pa se je nenadajano pogrnala proti njej in jo podrla. Iz kosare ji je pograbila kruh, nato pa odskočila v stran. Dekletce je preživelo le nekaj trenutkov silnega strahu.

Belgajski zdravnik dr. Mihajlovič, ki je poskušal zastrupiti svojo ženo in oba otroka, nato pa sebi pogoltni tri kroglice v prsa, je bil oddan v zapor. Ženo in otroka so rešili, zdravniku pa so vse tri kroglice običale v neposredni bližini srca. Oddali so ga v sanatorij, kjer se ga rešili, toda krogel mu niso mogli odstraniti. Vse bodo ostale, vendar so zdravniki prepričani, da se bodo obdale s posebno zaščitno mreno ter ne bodo zastrupile ostalega tkiva. Dr. Mihajlovič se je dva dni še sprehajal po mestu, nato pa ga je sodišče dalo zapreti v preiskovalni zapor. Zena pa mu je vse odpustila in ni vložila tožbe.

S 25 milijoni dinarjev, ki jih določa finančni zakon, bodo začeli letos izuševati in urejevati Nikšičko polje v Črni gori. Obenem bodo zgradili veliko vodno električno centralo na reki Zeti. Nikšičko polje je močno močvirno in zato neplodno, čeprav rabi Črna gora zemlje, kjer bi se lahko sejalo žito. Na pridobljeni zemlji bodo mogli pridelati toliko žita, da se bo prehranila vsa bližnja okolica.

V sodu, ki ga je čistil, je našel smrt delavec Bogdan Vlakovič iz Vršca. Naročeno mu je bilo, naj očisti velikansko kad, ki je bila znotraj prevlečena s parafinom. Z neprevidnim ravnanjem z bencinsko svetilko je povzročil, da so se doge začele. Ves prestrašen je izpustil iz rok svetilko, ki se je razbila, a zaradi bencina se je vnel ves sod. Ker ni imel leve, da bi zlezal iz sode, je zgorel.

Zaradi vode so se krvavo stepli kmetje blizu Djakovice. Zjutraj sta šla šačir Kine in Tah Small k potoku, da bi zajela vodo. Sosedna Arslan Dema in Rustem Kadri ter Osman Kadri so prihiteli k njima in zahtevali, da prenehata zajemati vodo, ki da jo oni rabijo za namakanje svojega polja. Zaradi tega je prišlo do spopada, pri katerem so vsi uporabljali samokrese. Rustem Kadrija in Arslan Dema sta obležala mrtva, a Kadri Osman in njegova hči pa sta bila težje ranjena.

V lokomotivo z vagonom se je zaletel na postaji v Pančevu osební vlak, prihajajoč iz Belgrada. Kretinik je bil napačno postavil kretinico, da je osební vlak zavozil na tir, kjer je stala lokomotiva z vagonom. Udarilo je bilo tako močno, da je tovorni vagon skočil s tira in odletel skoraj deset metrov proti peronu. Potniki so prestrašeni začeli skakati iz vlaka, toda k sreči ni bilo težjih žrtev. Potokli so se le štirje potniki in trije sprevozniki.

107 let je doživela Divna Marinkovič iz Krčevine pri Parožini. Njen najstarejši sin je še živ in je star 87 let. Starica je imela veliko otrok in zato ni čudno, če je zapustila celo tri prapravnike, 28 pravnukov in 47 vnukov.

Burno skupščino so imeli ob praznikih člani vakutske meariškega zbora južnosrbske muslimanske verske zajednice v Skoplju. Na zborovanju sta se pojavili dve struji, ki ju nobeno poosebovanje ni moglo privrati do sprave. Štirikrat je predsedujoči prekinil zborovanje, da bi se mogli v vmesnem času delegati sporazumeti glede preračuna in smernice dela za prihodnje leto, pa vselej so poskusi propadli. Zato so zborovanje odgodili za nekaj dni, medtem pa spet poskušali najti izhod iz razprtij.

Za dvomilijonsko ameriško dediščino se bore sorodniki Franja Juriča iz okolice Šibenika. Pred nekaj meseci je v San Francisku umrl Franjo in zapustil okrog 30.000 dolarjev. Med njegovo zapuščino so našli tudi oporoko, v kateri je bilo rečeno, da bodi glavni dedič neki Martin Vraginčan. Prijatelj pokojnega pa je bilo znano, da Jurič ni bil pismen in zato oporoke sam ni mogel napisati. Poleg tega so vedeli, da je Jurič vedno pisaril svojim staršim in jim tudi pošiljal večje podpore. Tudi ameriške oblasti so začele dvomiti v pristnost oporoke toliko bolj, ker so iz Dalmacije dobili od Juričevih staršev vsa pisma, ki jih je pošiljal sin, a mu jih je pisal nek prijatelj. Tako se je dalo ugotoviti, da sta rokopolisa popolnoma različna. Bržkone se je hotel kdo od Juričevih znancev polastiti zapuščine, pa je podtaknil oporoko.

Pod vlak je v Belgradu skočil sin edinece milijonarja Milosav Jovanović. Kot edinec je bil od elie razvaljen ter je začel takoj po končani maturi na debelo zapravljati denar ter popivati po nočnih lokalih. Starši ga niso mogli spraviti na pravo pot kljub vsem opominom. Ko pa je fant sprevidel, da se svoje družbe, ki ga je napeljevala k zapravljanju, ne bo mogel znebiti, je sklenil iti v smrt. Prav na Veliko nedeljo je zjutraj smeje skočil pod osební vlak, še prej pa je pisal svojim staršem pismo v katerem jim sporoča, da je storil svoj sklep zato, ker je postal nesposoben za pametno delo.

Sredi ulice je zaklal človeka neki neznani motorist. Trije delavci so korakali po eni izmed zagrebških predmestnih ulic precej po eredi. Na sproti jim je privozil motorist, ki se jim je izognil, pa je veseo butnil delavca Resnika od strani. Delavec se je začel kregati, motorist pa je skočil z vozila in se zaletel v delavca. Posledica je bila, da sta se epoprijela. Resnik je bil močnejši in je napadalca vrgel v jarek. Besen se je motorist pobral in se zakadil v nožem v roki v delavca. Sunil ga je v vrat in mu prerazil odvodno žilo. Resnik je padel in v nekaj minutah izdihnil. Motorist pa se je hladnokrvno vsedel na motor in se odpeljal. Resnikovi spremljevalci so bili tolikanj presenečeni, da si niso zapomnili niti številke motorja.

Kmetijska poskusna in kontrolna postaja

Ljubljana, 13. aprila.

Kmetijska poskusna in kontrolna postaja, ki je imela doslej svoje tesne prostore v hiši št. 38 na Tyrševi cesti, se je prav na veliki teden preselila v svoje moderno zgrajeno poslopje, tam nasproti glavne carinarnice ob Vilharjevi cesti. Lani so začeli graditi novo poslopje za ta zavod in so ga pozimi v notranjosti opremili z vsemi napravami in napeljavami.

Zavod ima svoje poslopje na obširnem svetu, ki je bil kupljen od špediterja g. Rajka Turka. V zemljiškem katastru je ta svet zaznamovan pod parc. št. 329/1 k. o. Petersko predmestje I. del in meri 3042 m². Svet je bil kupljen za 180.000 din. V zemljiški knjigi ljubljanskega okrajnega sodišča je bila v začetku tega meseca vknjižena lastninska pravica do tega sveta in zavoda na ime

Državni zaklad kraljevine Jugoslavije. K stroškom nakupa sveta je poljedelstvo ministrstvo prispevalo polovico, drugo polovico pa dravska banovina. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja je bila ustanovljena že pred vojno in je takrat bila imenovana »Kmetijsko kemično preskuševališče«. Kot prvi ravnatelj zavoda je fungiral pok. inženir Turk.

V zemljiški knjigi je bilo že ta mesec zaznamovanih mnogo večjih zemljiškoknjižnih transakcij. Zemljiškoprometni komisiji na okrajnem sodišču je bilo v zadnjem času prijavljenih nad 125 kupnih pogodb, ki se nanašajo na nakup hiš in stavbišče v mestu in v bližnji okolici. Veliko je zanimanje za razne stavbene parcele v kat. občinah Vič, Zgornja Sika, Dravice, Ježica, Moste in v Peterskem predmestju, kjer so cene stavbnim parcelam od najmanj 25 din m² naprej.

Maribor v porabi elektrike — na prvem mestu v državi

Maribor, 12. aprila.

Nedavno so poročali časopisi o porabi električnega toka v Ljubljani. Če pa primerjamo tedaj objavljene številke s statistiko, ki jo je izdalo te dni mestno električno podjetje v Mariboru, in če pogledamo tudi statistike drugih jugoslovanskih mest, vidimo, da je med vsemi na prvem mestu naš Maribor. Nobeno mesto ni tako intenzivno elektrificirano ter ne uporablja toliko električne energije za svojo razsvetljavo in pogon raznih strojev, kakor Maribor.

Lansko leto je porabil Maribor nič manj kot 26.955.000 kilovatih ur elektrike. Ta številka dobi svoj pomen šele, če jo primerjamo s porabo električne energije v Ljubljani. Tam se je lansko leto porabilo samo 13.003.000 kilovatih ur. V Mariboru znaša prirastek v primeri z letom 1937 2.465.000 kilovatih ur ali 10%, v Ljubljani pa zopet samo 736.000 kilov. ur. Pri tem pa ima Ljubljana elektriko že 41 let, Maribor pa šele 19 let.

Lansko leto je obratovalo 59 transformatorskih postaj z 81 transformatorji v skupnem učinku 12.915 kw. Priključilo se je na novo 247 hiš, številno odjemalcev se je zvišalo na 1002 ter jih je bilo konec leta vseh skupaj 14.212. Na novo je bilo lani priključenih 5720 žarnic, 130 raznih aparatov ter 73 motorjev. Konec leta je bilo priključenih vsega 4370 elektromotorjev s skupnim učinkom 15.000 ks. Cestna razsvetljava v mestu in okolici se je pomnožila za 153 svetilk, tako da sedaj žari vsako noč v mestu in v predmestjih 1217 cestnih svetilk.

Ogenj ožgal pet oseb

Maribor, 12. aprila.

Iz ševčnika nam poročajo o usodni požarni katastrofi, ki je zadela posestnika Vida Kozmela in njegove avojske. Ko je posestnica Ana Kozmel zakurila v štedilniku, da bi skuhala kosilo, je zaradi hude vročine nenadoma začel goriti lesen dimnik. Od njega se je vnela slamnata streha, še preden so domači mogli začeti z gašenjem požara. Ker je pihal jako hud veter, je bilo poslopje v nekaj trenutkih od vrha do tal zavito v plamene. Preplašeni domači so skušali reševati, kar se je dalo, pri tem pa so imeli nesrečo. Gorelo je tako hitro, da niso mogli rešiti skoraj ničesar, zato pa so dobili ležale hude opekline. Obžganih je bilo kar pet oseb. Posestnik Vid Kozmel je skušal gasiti na strehi, pa so ga objeli plameni ter mu obžgali obraz ter obe roki do komolcev. Njegova tašča, 61 letna Jelen Marija, ter 48 letna Storman Neža sta poskušali odnesti iz hiše čevljarški šivalni stroj. Pri tem pa se je v veži na obe zrušil strop ter jima je začela goriti obleka na telesu. Pustili sta tam stroj ter pobegnili iz hiše. Obe sta dobili zelo nevarne opekline, za Marijo Jelen pa sploh ne obstoja upanje, da bi ostala pri življenju. Lažje opekline sta dobili po rokah Kozmel Angela in Rebernik Jožica.

Smrt v Dravi

Maribor, 12. aprila.

Danes dopoldne okrog 10. so se odigravali na Dravi med brvjo in mostom razburilivi prizori, ki jih je gledalo z mosta na stotine ljudi. Na draveki brvi se je v tem času pojavil star možki, ki je hodil nekaj časa razburjen sem in tja, potem pa se je nenadoma zavihtel na ograjo ter skočil v globino, še preden so prihiteli pasanti, ki so mu hoteli brezumno dejanje preprečiti. Možki je izginil po padcu v reko pod vodo, potem pa se je zopet pojavil na površju. Videlo se je, da se še živ, vendar ni delal nobenih poskusov za plavanje, ker je očitno že obračunal z življenjem. V tem času sta veslala po Dravi v sandolini dva mlada kopalca, akademik Josip Krajnc in zasebni uradnik Dušan Zimič. Oba sta slišala krikanje ljudi ter videla skok možkega v Dravo ter sta naglo zavrela proti mestu, kamor so ga nesli valovi. Ko pa sta prišla v bližino, je samomorilec zopet izginil pod vodo. Nejkraj se je še pojavil na vrhu, toda vsikdar ga je zopet vrglo pod gladino, preden sta ga mogla oba čolnarja prijeti. Šele v bližini glavnega mostu sta ga prijela ter ga izvlekla na suho. Bil pa je že nezavesten in je bilo tudi poskušanje za umetniško dihanjem zaman. Mož je umrl, ne da bi bil prišel k zavesti. Pri njem so našli v obleki samo ubožno spričevalo, izdano lansko jesen. Na spričevalo je bilo napisano ime: Alojz Plohel, Ručmanici št. 68, občina Sv. Tomaž pri Ormožu. Po rojstni letnici bi bil mož star 65 let. Če pa je to njegovo spričevalo in njegovo ime, se zaenkrat še ne ve. Tudi niso znani vzroki, ki so starega moža pognali v težko smrt v dravskih valovih.

Podutiške kolesarske dirke

Kakor vsako leto ob začetku kolesarske sezone, tako tudi letos pripravljajo »Hermesovce« kolesarska sekcija svoje tradicionalne medklobske kolesarske dirke na romantični podutiški krožni progi, in sicer v nedeljo, dne 7. maja ob 2 popoldne. Da bo zanimivost te prireditve še večja ter da bodo številni gledalci z še večjo pozornostjo sledili poteku voženj, je prireditelji sklenili, da se bo to pot vozilo po »handicap«-sistemu, t. j. čim šibkejši dirkač, toliko več prednosti ima pred najboljšim dirkačem, n. pr. državnim prvakom. Klasifikacija bo enotna in bo dolžina dirke znašala 60 kilometrov ali 8 krogov. Prednost najboljšega juniorja pred najboljšim prvorazrednim dirkačem oz. drž. prvakom bo 5 in tri četrti minute. — Da bo prireditelj zadovoljil tudi mnoge neverificirane kolesarje-turiste, je tudi za njih vstavil v program skupinsko dirko na 15 km ali 2 kroga: voziti pa bodo morali ti dirkači le s turističnimi kolesi. — Klasifikacijskih mest za »handicap«-dirko je razpisanih 15, za turiste pa 7. — Podrobnosti razpis dirk bo pravočasno objavljen.

Med ameriškimi Slovenci

V Milwaukee, Wis., živi rojak John Kapushar, po poklicu mornar na jezerskih parnikih. V hudi zimi ni vedel kam bi se dejal, dokler se spet ne odpravi prometna sezona na jezeru in z njo prilika za nov zaslužek. Nekega dne se ga je precej navlekel in tak prišel pred gasilsko postajo. Zahteval je, naj ga sprejmejo na toplo, pa mu niso ustregli. On pa, ne bodi len, se je nedaleč od tam od tam obesil na alarmni aparat in kmahe je bil okoli njega vse polno gasilcev, pa tudi policija, ki je Johna prišla. Pred sodnikom jo potem povedal svojo željo, da bi bil rad za nekaj tednov na toplem in preskrbljen in sodnik mu je ustregel ter ga pripri za nekaj tednov, da bo lažje počakal konca zime, ko bo zopet prišel za delo na jezerskih parnikih. — V Clevelandu, O., je preminul mnogim poznaj rojak John Rossa, v starosti 52 let, ki je stanoval na East 156. Doma je bil iz St. Vida pri Vipavi v zasednem ozemlju in je prišel v Ameriko pred 29 leti. Zapuščila žena Angela, rojena Bajc, tri sinove in eno hčer ter brata. V stari domovini pa mater in brata. — V bolnišnici v Greensburgu je umrl rojak Anton Končija v starosti 51 let. Doma je bil iz Kresnic ob Savi in je prišel v Ameriko pred 27 leti. Zapuščila žena, brat in sestra. — Dalje je umrl Frank Henikman v starosti 72 let. Doma je bil iz vasi Podturen, Toplice pri Soteski na Dolenjskem. V Ameriki je živel 45 let. Zapuščila žena in štiri sinove. — V Clevelandu, O., se je nenadno zgrudil na cestnem tlaku Frank Debevo. Mož je bil na sprehodu in se je vračal od jezera proti domu. Sodijo, da ga je najbrže zadela kap. Padel je pa na tla s tako silo, da si je prebil čelo. Star je bil 56 let. — Doma je bil iz Zerovnice pri Cerknici in je prišel v Ameriko pred 30 leti. — V Wrenon, Ill., je umrla rojakinja Mrs. Hedvika Swiatek. Dekliško ime pokojne je bilo Sitar in je bila rojena nekeje na Gorenjskem pri Kamniku. Stara je bila 37 let. Njen soprog je umrl pred tremi leti, kmalu ko sta se preselila iz Chicago. Za njo žalujejo sin, oče in dva brata. — V Ely, Min., je umrl rojak John Žitnik, star 51 let. Pokojni je bil rojen v Smarju pri Ljubljani in je prišel v Ameriko leta 1905. — Na svojem domu v West Allis, Wis., je pred kratkim umrla Mrs. Mary Podlogar, stara 52 let. Doma je bila v Ribnici na Dolenjskem. V Ameriki je živel 35 let. Zvečer se je še nahajala na zabavi s vojim soprogom, ko je pa prišla domov, ji je postalo slabo in predno je prišel zdravnik, je že umrla. Ranjka zapuščila soproga, pet sinov in štiri hčere.

V Kemmereru Wyo., je umrl rojak Frank Pustovršnik, samski, star 57 let in rojen v Rečici ob Savinji na Stajerskem. Več let je bil mrtvouden na desni roki. — Rojak Anton Kebe iz Cliff Mine, pa, brat g. župnika v Pittsburghu, že dolgo vrsto let dela v premošnjaku samo tekom zime, da si skrajša zimsko meseco. Ko je zadnji teden v rovu premikal tračnico, mu je voda iz tal, pomešana z žvepleno kislino, brizgnila v oči, tako da je siromak skoraj oslepel. — V Milwaukee je avto povozil do smrti rojaka Johna Potočnika, starega 49 let. Do nesreče je prišlo, ko je John hotel prekorčiti ulico. Doma je bil iz Križa pri Gorjem gradu in je živel v Ameriki 27 let. — V Brooklynu je umrl rojak Matija Zidar, v starosti 59 let. Doma je bil iz Morave, fara Kočevska Reka pri Kočevju. V Ameriki je živel nad 35 let. — V Springfieldu je bil pri avtomobilski nesreči na mestu ubit tukajšnji mladi rojak John Furlan, star 24 let. Rojen je bil tukaj v Springfieldu. — V Springfieldu, Mass., je umrl rojak John Stralovič, v starosti 71 let. Doma je bil iz Gabrova pri Metliki, odkoder je prišel v Ameriko pred 52 leti. — V Genovi, O., je umrla Mary Strnad, v starosti 57 let. Doma je bila iz Trtkova pri Sv. Vidu na Stajerskem in je živel v Ameriki 30 let. — V Baswellu Pa., je podlegla boleznim za vodenico rojakinja Johana Novak. Pokojna je bila doma iz vasi Kot pri lgu. — V Calumetu Mich je na domu svoje hčere umrla rojakinja zn dobro poznana slovenska žena Margareta Sunič, v starosti 65 let. Rojena je bila nekeje v Beli Krajini, odkoder je prišla v Ameriko pred 46 leti.

Športne vesti

Zadnja ligaška tekma v Ljubljani. V nedeljo nastopi v Ljubljani proti slovenskemu ligasu belgajski Bask. Bask je danes na osmem mestu na prvenstveni tabeli, naša Ljubljana pa je na devetem mestu. Nedeljska tekma nam torej obeta lepo in izenačeno borbo, iz katere pa nujno želimo, da izvleče Ljubljana obetki, tako da bomo popolnoma brez skrbi glede nadaljnjega sodelovanja naše Ljubljane med dvanaestico najboljših nogometnih klubov v Jugoslaviji.

Do strahovitih škandalov in pretepa je prišlo pri nedeljski tekmi med budimpeštanskim Ferencvarozom in dunajskim Wackerom. Tekma je bila ob stanju 4:2 za Madžare prekinjena zaradi surove izpada madžarskega igralca Toldyja, ki je dejansko napadel soigralca Virusa od Wackerja. Navzoče občinstvo je bilo zaradi surove igre tako razdraženo, da je vrglo na igrišče z namenom, da pretepe igralca Ferencvarozsa. Slednjim so je posrečilo, da so pravočasno z igrišča pobegnili; na igrišče je stal samo igralec Ferencvarozsa Sarosy III, katerega so ljudje tako pretepli, da so ga onesveščena odnesli z igrišča.

Zagrebski Gradjanski bo v kratkem izgubil šest svojih najboljših igralcev, ki morajo odslužiti svoj vojaški rok v različnih krajih Jugoslavije. Ti igralci so: Jazbinšek, Wölfl, Pleše, Brozović, Cimermančič in Djanič. Gradjanski se bo pač potrudil doseči, da bodo ti igralci svoj vojaški rok odslužili v Zagrebu.

Na teniškem turnirju za prvenstvo Egipta v Aleksandriji je zmagal Gotfried von Cramm. Ta odlični igralec prihaja vedno bolj v svojo staro formo in je v Aleksandriji z lahko premagal Amerikanca Mac Neilla z 7:5, 6:2, 8:6 in 6:2.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer sko stanje	Temperatura v C	Relativna vlažnost	Veter (smer, jakost)	Pada- vine m/m	Vreda
Ljubljana	763 ^h	22 ^h 8 ^h	78	0 ENE	—	—
Maribor	760 ^h	22 ^h 4 ^h	70	0 0	—	—
Zagreb	768 ^h	22 ^h 6 ^h	50	1 WSW	—	—
Belgrad	769 ^h	20 ^h 2 ^h	60	0 0	—	—
Sarajevo	770 ^h	20 ^h 1 ^h	80	0 0	—	—
Vis	767 ^h	17 ^h 11 ^h	50	0 0	—	—
Split	765 ^h	22 ^h 13 ^h	50	0 0	—	—
Kumbar	766 ^h	19 ^h 11 ^h	60	0 N	—	—
Rab	767 ^h	17 ^h 12 ^h	50	0 0	—	—
Quarovní	765 ^h	20 ^h 13 ^h	40	0 N	—	—

Vremenska napoved: Večinoma jasno in toplo vreme.

Koledar

Danes, četrtek, 13. aprila: Hermenegild.

Petek, 14. aprila: Tiburcij.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjtin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10; mr. Bohinec, Rimska cesta 31.

ZASEDANJE NOVO IMENOVANE SKUPŠČINE DELAVSKE ZBORNICE. Minister za socialno politiko je razrešil skupščino ljubljanske Delavske zbornice in imenoval novo po pooblastilu čl. 104 finančnega zakona za proračunsko leto 1939-40.

Novo imenovana skupščina DZ, v kateri je s pretežno večino zastopana Zveza združenih delavcev, bo imela dne 15. n. 16. t. m. svojo prvo sejo v dvorani DZ v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

- V soboto, 15. aprila ob 11 dopoldne: 1. Začetek skupščine. 2. Volitve upravnega odbora. 3. Volitve finančne kontrole. 4. Slučajnosti. Takoj po seji skupščine bo seja upravnega odbora.
- V nedeljo, 16. aprila ob 9 dopoldne: 1. Poročilo predsednika. 2. Proračun Zbornice za leto 1939-40. 3. Volitve tajnika. 4. Samostojni predlogi in slučajnosti.

Dražba košnje na Barju, in sicer mestnih potov in stradanov bo 23. aprila ob 10 pa maši v soli na Barju. Dražba mestnih potov in stradanov v Rakovi jelši bo pa v gostilni Kosec na Opekarski cesti 23. aprila ob eni popoldne. Košnja bo oddana za 5 let.

Sklicujemo redno letno skupščino Gasileke zajednice dravske banovine za nedeljo, 16. apr. ob 9 dopoldne v verandni dvorani hotela Union v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. O predlogih članov zajednice je mogoče razpravljati le tedaj, če so predloženi starešinstvu vsaj 3 dni pred skupščino. Vsaka župa pošlje na skuščino po dva zastopnika. Vsi zastopniki gasileških žup morajo imeti poverilnice Gasileke zajednice, e katerimi se izkažejo, da so upravičeni zastopati župo na skupščini zajednice.

Kamen za slovenski prosvetni dom — izpričevalo naše požrtvovalnosti!

Proslava »Dneva Podmladka Rdečega križa« bo letos v Ljubljani v nedeljo, 23. aprila. Vršila se bo v franciškanski dvorani v času od pol 11 do 12. Zelo zanimivi spored akademije bodo izvajali podmladkarji srednjih, meščanskih in ljudskih šol. Čisti dobicek prireditve je namenjen letošnji poštisti koloniji revnih ljublj. učencev.

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek, 18. aprila predava v mineralski predavalnici univerze g. inž. France Avčin o temi: »Radij in njegova uporaba«. Začetek ob 18.15.

Koncert v Skofiji Loka. Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske bo priredil na belo nedeljo v Skofiji Loka velik koncert, na katerem bo zbor izvajal naslednja dela: Anton Lajovic: Bolest je kovač, Večerna pesem, Napitnica, Kroparji, Lan in Zeleni Jurij. Sopran v tem zboru bo pela Ljudmila Polajnjarjeva. Nato bo zapela gđ. Polajnjarjeva tri Lajovicove samospeve, in sicer: Begunka pri zibeli, Vetr veje in Kaj bi le gledal. Spremlja jo na klavirju prof. Marjan Lipovšek. V II. delu bo zapel zbor: Foerster: Ljubica, Adamič: V snegu, Koporec: Ukrajinka, Tome: Svatske, Slavenski: Voda zvira in Mokranjac: X. rukovet. Zbor bo vodil zborovodja ravnatelj Mirko Polič. Koncert bo v dvorani Sokolskega doma, začetek točno ob pol 9 zvečer. Vstopnice se bodo dobile pri hišniku Sokolskega doma.

Spored jutrišnjega koncerta v veliki filharmonični dvorani. Koncert ima naslov »Večer komorne glasbe«, izvajali ga bodo: koloraturna sopranistka Ksenija Kušej, violinist Albert Dermelj, čelist Bogomir Leskovic, pianist Marjan Lipovšek. 1. Schubert: Klavirski trio v g-duru, 2. Beethoven: Tri škotske pesmi za glas s spremljevanjem klavirskega tria, 3. Dvořak: Sonatina v g-duru za violino in klavir, 4. Torelli: Arija »Nade moje« za glas, violino in klavir, 5. Händel: Arija Tusnelde iz opere Arminio, za glas in klavirski trio, 6. Mozart: Arija iz opere II re pastore, za glas, violončelo in klavir, 7. Dvořak: Dumski trio. — Začetek koncerta bo točno ob 20 v veliki filharmonični dvorani v petek 14. t. m. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

Sola Glasbene Matice je začela danes z rednim poukom.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — začetek ob 8 zvečer:

Četrtek, 13. aprila: »Živi mrtvec«. — Premierski abonma. Petek, 14. aprila: Zaprt. (Goslovanje v Celju: »Kaj je resnica«?). Sobota, 15. aprila: »Živi mrtvec«. Red B.

OPERA — začetek ob 8 zvečer:

Četrtek, 13. aprila: »Lohengrin«. Red Četrtek, Petek, 14. aprila: Zaprt. Sobota, 15. aprila: »Vse za šalo«. Premierski ab.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 13. aprila, ob 20: »Dijak prosi«. Red B. »Dijak prosi« namesto »Štev. 72«. Zaradi obolenosti v dramskem ansamblu se je morala za jutri, 13. t. m. določena ponovitev »Štev. 72« oduspela klasična in zabavna opereta »Dijak prosi«. Abonma B ostane

Iz časov, ko so bili ljudje trdno prepričani, da zvezde prinašajo kugo, lakoto, vojsko ...

Praznoverje, ki je bilo doma tudi na dvorih

»Repatica! Vojska bo, lakota, kuga! Konec sveta!« — tako so včasih s strahom pripovedovali ljudje, ko se je na nebu prikazal komet. Če se je na nebu prikazal meteor, je pri ljudeh to pomenilo, da se bliža smrt. Ljudje so verjeli, da je oni, ki je videl repatico, naredil velik greh, drugje pa so bili spet prepričani, da je rešil dušo, kamor pa je padel komet, tja pa, da je prišla sreča. Ljudje so mislili, da bodo tam našli zaklad ali kakšne druge dragocenosti. Skoro v vseh evropskih krajih so bili ljudje prepričani, da se človeku izpolni vsaka želja, ki jo ima v trenutku, ko pade komet. Ponekod ljudje še danes verjamejo, da ima vsak človek svojo zvezdo. Posebno so nagnjeni k vražam tudi na Tirolskem. Kadar se človek rodi, pravijo da se repatica prikaže in ko umre, spet izgine, ugasne, prav kakor človekovo življenje. Kadar se je pojavila zvezda repatica, so včasih ljudje s strahom pričakovali, da celo ni daleč konec sveta.

Letos kar devet repatic

Letos se bo pojavilo na nebu, kot beremo v dnevnih časopisih, celo devet kometov. Zvezdoslovci bodo imeli lepo priliko pri opazovanju teh repatic izpolniti svoje znanje.

Ljudje pa danes ne verjamejo več toliko v vraže, kot včasih, in so prepričani, da tudi razna znamenja na nebu ne morejo prinesiti kar tako kuge, lakote, vojske ali pa celo konca sveta. Kometi razpadajo v drobce, ki nato sami zase nadaljujejo nato svojo pot okoli sonca in zemlje. Kadar pride tak drobce v bližino zemlje kakšnih 80—100 kilometrov, zažari zaradi trenja v zraku.

„Vse bo nekoč zmrznilo!“

Leta 1860 in 1880 so oznanjali ljudje konec sveta, ker so tedaj videli na nebu komet. Zemljo so si predstavljali kot nebesno telo, ki se je odtrgalo od sonca in ugasnilo prav tako, kakor na primer ugasne ogelje, ki ga vzame iz peči. Od tedaj je strah, da bo vse, kar je živega na zemlji, nekoč zmrznilo. Iz tedanje dobe se je ohranila tudi slika, ki jo je dal narediti nek zvezdoslovec: fantastično sonce, ki komaj še malo svetli, visi na nebu kot žalostna nočna lučka. Zemljo povsod pokriva sneg. Vse je zmrznjeno. Nikjer ni nobenih rastlin. Tu pa tam stoji nekaj golih dreves, ki jih ljudje na čudo še niso požgali, da bi se ogreli. Zadnja skupina ljudi se stiska v smrtnem strahu. Ljudje nimajo več niti toliko moči, da bi odpotovali proti južnim, toplejšim krajem, kakor je to storil človek iz kamene dobe, ki je vendar tudi doživel ledeno dobo. Ni skalnatih bivaljš, ni ognja in ljudje ne nosijo kožuhov. Mrlič leže vsepovsod po zemlji. Ljubki otrok se stiska k očetu.

Tako so si še pred kratkim predstavljali zemljo učenjaki. Vedeli so celo točno povedati, kdaj bodo ljudje izumrli. V resnici pa a tem, da bi se bila zemlja že kaj ohladila, še ničesar ne vemo.

Šimpanzov nastop

Za ledeno dobo je nastopila topla doba. V novejšem času skušajo učenjaki dokazati, da je posledica radioaktivnih snovi v zemlji prej ogrevanje kot pa ohlajevanje. Toda tudi to ni mero-dajno in zanesljivo.

Škrbi, ki so odveč

Konec sveta ne more priti samo na ta način, da se zemlja ohladi, pač pa tudi s tem, da zemlja in komet trčita skupaj. To pa navsezadnje ni ravno izključeno, toda, ali niso odveč vse takšne naše skrbi. Saj se vendar tudi vozimo z vlakom, čeprav iz statistike vemo, da vsak sedemnajsti človek umre kot žrtev železniške nesreče. Zemeljska obla je na vsak način izpostavljena nevarnosti. Tega ni mogoče zanikati. Ali mar niso padli že nešteti izpadnebniki, težki po več ton, se razleteli v zraku in padli na zemljo kot ljudem gotovo nezaželeni dež. Ali mar ni pred leti padel v sibirski pragozdove izpadnebnik, katerega šum so ljudje slišali sto in sto kilometrov daleč in ki je uničil tisoč kvadratnih kilometrov zemlje. Takšne nevarnosti so tudi neprijetne obiske lahko zemlja pričakuje tudi danes. V vse-mirju blodišjo neprestano planetoidi. Do danes so jih videli kakšnih 1.200. To so kosi, ki so odleteli pri trčenju nebesnih teles. 1. avgusta 1907. bi kmalu padel ogromen meteor na angleško to-vorno ladja »Cambrian«. Padel je nekaj milj proč od ladje v morje. Ogromen val je butnil v par-nik, ki pa se je k ereči še rešil. Nepopisen strah je leta 1803 vzbudil v Aigle v Franciji, kjer je padlo na površino desetih kvadratnih kilometrov tisoč kosov izpadnebnega kamena. V Madridu je ljudstva preživelo silen strah, ko je leta 1896 za-čelo nenadno deževati kamenje. S silnim bobne-njem se je meteor v zraku razletel in kamenje je odletelo na vse strani. Zemlja se je tresla, v hi-šah so zazijale razpoke in na tisoče oken se je razbilo.

Izpadnebnik, ki se je zaril 400 m v zemljo

Na naši zemlji je mnogo krajev, kamor je že padel izpadnebnik in pustil za seboj lijak po-dobno odprtino, včasih tudi do tisoč metrov v premeru. V Arizoni je še ohranjena sled za takš-nim meteorjem iz predzgodovinske dobe. Glavni kos meteorja se je zaril 400 m v zemljo in izkopal žrelo, široko tisoč metrov. V vse-mirju se večkrat dogodi, da trčita skupaj dve nebesni telesi. Eden najzanimivejših pojavov te vrste smo doživeli 25. maja 1925. leta z zvezdo Nova-Pictoris, ki se je nenadno pojavila na nebu, svetla kot sonce. Morda sta se v vse-mirju srečali dve, davno že ugasli telesi in se pri trčenju razleteli. Pozneje so zvezdoslovci dognali, da je Nova Pictoris se-stavljena iz dveh zvezd, ki sta se približevali druga drugi s hitrostjo 200 km na sekundo. Ker je bila ta zvezda od nas oddaljena 540 svetlobnih let, se je morala katastrofa zgoditi že v 14. sto-letju.

Karl V. - drugi Noe

Stari vek je oboževal astrologijo, ki je po-dajala roko astronomiji. V srednjem veku so se ji pridružile še saracenske in sileške pravljice. Vrhunec je dosegla astrologija v 14. in 15. stoletju. Mogočna središča so bila mesta Padova, Ba-logna, Toledo in pozneje Pariz. Od gibanja zvezd je bila po mnenju ljudi odvisna vojska, nalezljive bolezni in usoda posameznikov. Paveljnik so pred vsako bitko prej zahtevali točno poročilo o tem, kaj »pravijo« zvezde, potem so se šele upali spustiti v boj. Leta 1524. je bil napovedan drugi vesoljni potop. Ljudje, predvsem ob evropskih obalah so se že pripravljali, kako bi se rešili. Karl V. je svojo vojsko peljal v hribe. V Toulou-su si je dal zgraditi barko. Astrologi pa so se osmehili. Ljudem pa so razlagali, da so solze spo-kornikov oprale greh z zemlje.

„Na prst se nabode angelček!“

Kmetje, pa tudi drugi so vedeli, da se na ne-besna telesa ne sme kazati s prstom, kajti rekli so, da se na prst nabode angelček in prst od-pade. Pred soncem so se klanjali in ga klicali, naj človeku, ki ima vročino, spet vzame to na-dlogo. Če je na novega leta dan jutraj sonce kr- vavo žarelo, ko je vželo, je to pomenilo, da bo kmalu vojna. Tudi luni so se klanjali. Bila pa je eiser na elabem glasu. V mesečini so imeli zli duhovi svoje plese. Pri luninem svitu ljudje niso smeli ničesar delati. Ljudje so se celo bali piti

Glavna ulica v Tirani, bivši prestolnici albanskega kralja Ahmeda Zoga.

vodo, na katero je sijal mesec. Ljudstvo pa je upoštevalo zvezde, ne samo v vražah, pač pa jih je vpelalo celo v svoje pesmi. Najlepši kometi so imeli najžalostnejšo zgodovino. Prva kuga v Carigradu leta 1031., za časa cesarja Justinijana, pravijo, da je bila posledica pojave komete, ki so ga malo prej ljudje videli na nebu. V tem smislu so napisane cele knjige. Te knjige pišejo o smrti kraljev, o uporih proti Cerkvi, o povodnih, su-šah, draginji, nalezljivih boleznih in potresih. Ve-liko rojstev in smrti slavnih ljudi so pripisovali pojavu kometov. Astrologi so bili dostikrat tudi naravnost smešni. Leta 1868 so pripisovali kome-tu krivdo za to, da je tedaj poginila veliko šte-vilo mačk.

Zaradi vraž se je odpoveda cesarski kroni

Znameniti ljudje pa niso mogli biti brez astro-logov. Karl V. se je po nasvetu nekega astrologa odpovedal nemški kroni. Nekateri kometi so bili duše elavnih mož, drugi spet božji meč. Ker so se ljudje bali, da je komet znamenje božje jeze, so zidali cerkve in samostane, po katerih so ne-prestaio zvonili. Na Danskem so leta 1618 za-čeli kovati spominski kovani denar.

Smrtni udarec astrologi

Tycho de Brache se je bolj nagibal k astro-logiji. Keppler se z njo ni strinjal, vendar jo je iz finančnih razlogov tudi on upošteval. Konec XV. stoletja je proti astrologiji strogo nastopil Savo-narola. In vendar je našla v XVI. in XVII. sto-letju v Franciji za časa Katarine Medičejske in Jurija III. in IV. evoje oboževalce. Astrolog No-stro Damus je živel v soncu francoskih razkošnih salonov in za ves svet pisal prerokbe celo v ri-mah. Karl IX. ga je imenoval za svojega osebnega zdravnika. Nostro Damus je tudi napovedal konec papeštva. V Angliji so bili najbolj vdani astrologiji Stuartovci. Paracelsus je začel ločiti astrologijo od kemije in zdravilstva. Kopernik pa je zadal astrologiji smrtni udarec. Perzija, Kitaj-ska in Indija pa so ostale zveste svojim zvezdam. Newton (1680) je bil prvi, ki je pristel komete k nebesnim telesom. Haley je prvi poskušal ugo-toviti smer komete, ki se je pojavil 1682. Šele v 17. stoletju so komete lahko opazovali z dalj-nogledi. Vseh ni mogoče videti z »neobaroženim« očesom. Do zdaj so jih našli 600.

Če bi zvezde res imele takšno moč, kakor so jim jo pripisovali nekoč astrologi, bi morali zad-nje čase videti nebesna znamenja, kakršnih še ni bilo nikdar.

Otrok zrastle v nekaj tednih za 1 meter

Zadnjič smo poročali, da je v ameriških zdrav-niških krogih vzbudil veliko pozornost osemletni dečko, ki vse premikajoče se predmete vidi na-robe. Zdaj pa poročajo iz Newyorka o drugem ču-dovitom otroku, ki raste kakor goba.

Gre za nekega triletnega dečka, ki ga zdrav-niki opazujejo na kliniki v Lenox Hill. Ta otrok je zrastle v nekaj tednih skoraj za cel meter. Med-tem ko je bil pred kratkim visok še 70 cm, meri zdaj kar 1.55 m, kar je res nenavadna velikost za takega otroka. Zdravniki menijo, da to nenavadno rast povzročajo neke žleze. Pravijo, da se zdi, da je fant duševno popolnoma zdrav in tudi sicer ne kaže nobenega znaka nenormalnosti.

Če ne bi bilo Amerikancev, bi bilo pa res dolgočas na svetu.

Radio

Programi Radio Ljubljana

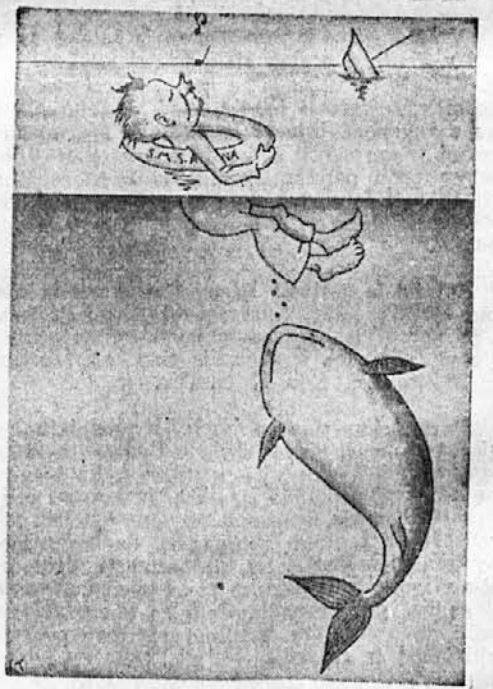
Četrtek, 13. aprila: 12 Zvezde in zvezdniki (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Okrogli napo- vesli odnemi (plošče) — 14 Napovedi — 15 Koncert radijskega orkestra — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Deset minut zabave — 20 Pevski kon- cert. Sodelujeta: g. Ado Darian in radijski orkester — 21 Simsonski orkester iz Filadelfije — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Originalna švicarska godba (bratje Malensek) — Konec ob 23.

Petek, 14. aprila: 12 Po naših logih in gajih (plo- šče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Opoldanski koncert radijskega orkestra — 14 Napovedi — 18 Zenska ura. Posniška zbirka Vide Tauberjeve (ga. prof. Silva Trdina) — 18.20 Reprodukcijski koncert komorne glasbe — 18.40 Francosčina (g. dr. Stanko Leben) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Zanimivosti o izseljen- cih — 20 Samospeli gde. Marije Rajhove, harmoniko igra g. Rudolf Pilihi — 21 Koncert slovenskih skladate- ljev (radijski orkester) — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angleške plošče. — Konec ob 23.

Drugi programi

ČETREK, 13. APRILA: Belgrad-Zagreb: Simf. koncert — **Sofija:** 19.30 Orkester in klavir — **Varšava:** 19.35 Laha glasha — **Budimpešta:** 20 Slavnostni kon- cert — 22.05 Laha glasha — 23.15 Ciganska glasha — **Trst-Milan:** 17.15 Vok. koncert — 21 Wagnerjeva ope- ra »Lohengrin« — **Rim-Bari:** 21 Igra — 22.30 Celo — **Dunaj:** 20.10 Iz nemških oper — **Berlin:** 20.10 Plesni večer — **Königsberg:** 20.55 Gogoljev Revizor — **Vra- tislava:** 20.10 Simf. konc. — **Köln:** 19.20 Pfitzner dirigi- rta svoja dela — **Monako:** 20.10 Millčkerjeva ope- rita »Gaspard« — **Beromünster:** Ländleri — 21 Mo- zartova »Velika maša« v c-molu — **Lyon:** 20.05 Jugoslo- vanska oddaja.

PETEK, 14. APRILA: Belgrad: 20 Opera — **Zagreb:** 20 Klavir — 31.30 Laha glasha — **Sofija:** 19.30 Verdi- jeva opera »Rigoletto« — **Varšava:** 19.20 Nar. gl. — 20.15 Moderna glasha — **Budimpešta:** 19.30 Opera — 22.25 Plesna glasha — 23.15 Ciganska glasha — **Trst-Milan:** 17 Koncert iz akademije sv. Cecilije — 21 Simf. konc. — **Rim-Bari:** 21 Opereta — **Dunaj:** 20.10 Romunska oddaja — **Königsberg:** 20.10 Simf. konc. — **Köln:** 20.30 Cirkus — **Stuttgart:** 19.10 Smetanova opera »Pronada neveste« — **Frankfurt:** 20.45 Brahmsova ko- morna glasha — **Beromünster:** 20.45 Švedski konc. — 21.30 švicarska nar glasha — **Strasbourg:** 22.30 Char- pentierov koncert.

»Hvala Bogu, da imam vsaj ta rešilni pas.«

Norman Railly Raine:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA

ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

Ze drugič v tej težki in še vedno ne- odločeni borbi dveh nasprotnikov, ki sta bila oba enako odlična mečevalca in bo- rca in ki je oba prežemala enako velika in enako divja mrznja, sta si obstala s prsi ob prsa nasproti oba sovražnika, sir Guy Gisbourneški, močni zastopnik samostilnega Ivana brez dežele in njegov zvit evetovalec — ter zagovornik poni- žanih in razžaljenih, odvetnik pravice in borec za edinega pravega angleškega kra- lja, Riharda z Levjim srcem, junak sak- sonskega naroda, Robin Hood. Nasilje se je v odločilni borbi pomerila s pravico, podlost s poštenostjo. Ta boj je moral »častiti, tod ni bilo priznanja. Preveč velike stvari so zavisele od njegovega izida.

Morca sta strmela drug v drugega. V njunih pogledih se je izražalo neskončno sovražstvo. Zdaj sta ta dva nasprotnika, ki sta si imela toliko stvari povedati, molčala. Le njuna meča sta govorila me- sta njiju, grozovito in jasno.

Sir Guy Gisbourneški je buljil v Ro- bina Hooda. Vse telo, slednje mišico in slednji živec mu je prežemala ena sama misel in jemala v posest ena sama po- zornost. Čakal je ugodne prilike, da bi vrgel svojega nasprotnika ob tla, ga pre- bodel in ubil ter se na ta način rešil tega mučnega boja, ki nikakor ni mogel priti do svojega konca.

Tudi Robin Hood ni mislil prav nič drugače.

Tudi on je samo gledal, kdaj bo na- počil trenutek, v katerem bo moral rav- nati. Kratko in odločno, naglo in silovito — potem bo vse dobro! Boj bo potem odločen.

Samo, kdo bo prvi? Kdo bo ta boj odločil v svojo korist? Kdo bo hitrejši, kdo uspešen? Komu se bo zdaj, zdaj, že čez nekaj trenutkov končno nasmejala sreča?

Sir Guy Gisbourneški in Robin Hood sta obstala kakor dva kamenita kipa. Popolnoma nepremična sta stala s prsi ob prsa. In vendar, kakšna sila je bila v njuni mirujoči napetosti, kako do ekraj- nosti so bile napete njune mišice! Kako silna je bila njuna pozornost, kako velika njuno pričakovanje dogodka, ki bo mo- ral vsak hip nastopiti!

In zdaj se je zgodilo!

Sir Guy Gisbourneški je z vso silo s prsi odrinil od sebe Robina Hooda po- polnoma nepričakovano!

Robin Hood pa je bil pripravljen!

Urna je odskočil, se pogljal vstran in izognil strahovitemu udarcu sir Guyja Gisbourneškega, ki je bil zamahnil po njem brez oklevanja in premišljevanja. Dobro je vedel, kako je njegov nasprot- nik prekanjen.

Napad sir Guyja Gisbourneškega je na ta način srečno odbil.

Zdaj pa je napadel sam. Njegova pra- va ura je prišla.

Nekaj spretnih udarcev in že je pri- šli sir Guyja Gisbourneškega, da se mu je moral umakniti proti kameniti pre- gradi, ki je vezala tam v bližini dve ste- ni ter varovala pot, ki je po stopnicah vodila še globlje proti podzemlju, kjer so bile grajske ječe.

Sir Guy Gisbourneški je kakor maček skočil na kamenito pregrado ter se Ro- binu Hoodu zarežal z neskončnim zani- čevanjem naravnost v obraz.

Nato pa je zamahnil nad Robina.

Toda Robin Hood se je spretno in gibčno kakor zver v trenutku sklonil.

Sir Guy Gisbourneški je mahnil v prazno ter se neudno razgalil.

Robin Hood ni okleval.

Bliskovito je strahovito zaril svo meč siru Guyju Gisbourneškemu v trebuh.

Takoj ga je nato izvlekel

Menil je, da bo moral mahniti še en- krat.

Toda, ko se je ozrl spet nazaj — le kratka sekunda je bila za to potrebna — sir Guyja Gisbourneškega že ni bilo več na kamenitem podstavku.

Sir Guy Gisbourneški je padel.

Njegovo težko telo se je zavalilo po stopnicah.

...sir Guy ni več stal na kameniti pločadi. Težko telo se je zavalilo po stopnicah...

(Foto. Warner Bros.)